

POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I DRAGI GLEDAOCI DOBRO DOŠLI U „ZELENU PROGNOZU“
DANAS VAS INFORMIŠEMO O POTREBI SPROVOĐENJA PREVENTIVNIH MERA U KONTROLI BOLESTI SUNCOKRETA

.....

FENOFAZE RAZVOJA SUNCOKRETA

NA PODRUČJU VOJVODINE USKORO SE OČEKUJE SETVA SUNCOKRETA.

POSLEDNIH NEKOLIKO GODINA, U PROIZVODNJI SUNCOKRETA REDOVNO SE JAVLJAJU SELEDEĆE BOLESTI:

- PLAMENJAČA SUNCOKRETA (*Plasmopara helianthi*)
- BELA TRULEŽ (*Sclerotinia sclerotiorum*)
- SIVO MRKA PEGAVOST (*Phomopsis heliathi*)
- MRKA PEGAVOST (*Alternaria helianthi*)
- CRNA PEGAVOST (*Phoma mecdonaldi*)

SLIKA 1. SIMPTOM BELE TRULEŽI NA STABLU SUNCOKRETA (*Sclerotinia sclerotiorum*)

SLIKA 2. SIMPTOM CRNE PEGAVOSTI SUNCOKRETA (*Phoma macdonaldi*)

SLIKA 3. SIMPTOM SIVO MRKE PEGAVOSTI SUNCOKRETA (*Phoma macdonaldi*)

U POSLEDNJIH NEKOLIKO GODINA, SVE JE ZNAČAJNIJA POJAVE PLAMENJAČE SUNCOKRETA.

SIMPTOMI PLAMENJAČE ZAVISE OD TIPA INFEKCIJE. KOD SISTEMIČNIH INFEKCIJA, KOJE NASTAJU U FAZAMA KLIJANJA I NIKANJA BILJAKA, ZARAŽENE BILJKE ZAOSTAJU U PORASTU U ODNOSU NA ZDRAVE. STABLO NAPADNUTIH BILJAKA JE ZADEBLJALO SA KRAĆIM INTERNODIJAMA. NA LICU LISTA UOČAVAJU SE MOZAIČNE PEGE, DOK SE NA NALIČJU FORMIRA GUSTA BELIČASTA NAVLAKA OD SPORONOSNIH ORGANA GLJIVE.

KOD LOKALNIH INFEKCIJA, KOJE NASTAJU USLED SEKUNDARNIH ZARAZA U TOKU VEGETACIJE, SIMPTOMI SE ISPOLJAVAJU U VIDU ŽUTOZELENIH PEGA NEPRAVILNOG OBLIKA NA LICU LISTA, DOK SE NA NALIČJU LISTA FORMIRA BELA PREVLAKA OD KONIDIJA I KONIDIOFORA. CVETOWI NA ZARAŽENIM BILJKAMA SU STERILNI, A UKOLIKO DOĐE DO FORMIRANJA ZRNA U NJEMU SE NALAZI MICELIJA GLJIVE.

SLIKA 4. ZARAŽENA BILJKA SUNCOKRETA ZAOSTALA U PORASTU

SLIKA 5. BELA PREVLAKA OD KONIDIJA I KONIDIOFORA PLAMENJAČE NA NALIČJU LISTA

PLAMENJAČA SE ODRŽAVA U OBLIKU OOSPORA U ZEMLJIŠTU ILI U OBLIKU MICELIJE U SEMENU. OOSPORE U ZEMLJIŠTU MOGU DA BUDU VITALNE DO 14 GODINA. JOŠ JEDNA GLJIVA KOJA MOŽE DUŽI NIZ GODINA DA SE ODRŽAVA U ZEMLJIŠTU U FORMI SKLEROCIJA JE I PROUZROVAČ BELE TRULEŽI. TAKOĐE, I OSTALI PATOGENI OD EKONOMSKOG ZNAČAJA U PROIZVODNJI SUNCOKRETA SE ODRŽAVAJU U OSTACIMA BILJAKA U ZEMLJIŠTU. IZ TOG RAZLOGA JE VEOMA ZNAČAJNA MERA U KONTROLI PROUZROKOVAČA BOLESTI SUNCOKRETA PRAVILAN ODABIR PARCELE ZA OVOGODIŠNJU SETVU.

PREPORUKA

SADA, PRED SETVU SUNCOKRETA, PROIZVOĐAČIMA SE PREPORUČUJU SVE RASPOLOŽIVE PREVENTIVNE MERE U KONTROLI BOLESTI SUNCOKRETA:

- **PLODORED OD NAJMANJE 5 GODINA KAO NAJVAŽNIJA MERA**
- IZBOR MANJE OSETLIVIH HIBRIDA ZA SETVU
- SETVA SERTIFIKOVANOG SEMENA

.....
POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I DRAGI GLEDAOCI, DETALJNIJE INFORMACIJE O POJAVI ŠTETNIH ORGANIZAMA I MERAMA KONTROLE MOŽETE POGLEDATI NA SAJTU PROGNOZNO IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZAŠTITE BILJA VOJVODINE WWW.PISVOJVODINA.COM